

начални стихотворения веднага след „Вяра“ в „Моторни песни“. А стихотворението „Вяра“, както е известно, е писано допълнително, като въвеждащо във вече внимателно премислената и структурирана единствена прижизнена стихосбирка на поета.

Пролетта и смислово производните ѝ – пролетният вятър, пролетното оживление и обновление, надеждите, които носи неизменно възраждащи-ят се цикъл на живота – присъстват в такава степен само у Вапцаров сред големите ни поети. Чрез символа на пролетта у Вапцаров се проявява по косвен път и неговата нарицателна вяра за щастливо бъдещо устройство на света, за което сам той съзнателно рискува и загуби живота си.

Съществуващите честотни изследвания на поетическия език на Вапцаров показват, че пролетта и смислово-символните ѝ варианти са сред най-използваните думи, свързани с природата в неговата поезия. Други, които доминират у него, са слънцето и вариантите му – лъчите, зората, слънчевият щик, бодрата утринна светлина, събуждането на деня. А също – небето с неговия простор, небосвод и лазур: синьо, необятно, седефено, блестящо като слюда. И още звездите – ведри, усмихнати, къпещи се в блясък, тропически едри. Морето у него е с южен полъх или хапещо от студ с вълчи зъби; Пирин опира в небето с издигнатите си граници; родното поле и руската степ са необхватно просторни; птиците са винаги в полет...

Тези са най-често използваните елементи на природата с важна функция в поезията на Вапцаров. Думите и фразите от сферата на природата у Вапцаров, поет с модерно градско световъзприятие и остро обществено съзнание, присъстват по правило открояващо се, когато той изразява в стиховете си така характерните за него положителни, вдъхновяващи лични и колективни емоции – възторга от живота, любовта към родината и борбата за нейното освобождение от тези, които са я похитили икономически и социално, надеждата за бъдещия, жертвено достижим и неминуемо по-добър, справедлив и достоен живот. В нашата национална поезия това са само негови, вапцаровски символи на извисяваща емоция и същевременно призив към борба и саможертва за преобразяване и разрушаване на несправедливия свят затвор, в който живее и търси път към щастие човекът. В това е и характерният хуманистичен, общочовешки патос на неговата поезия.

Други думи и фрази от лексиката на природата притежават у Вапцаров противоположно идейно-емоционално въздействие, въвличат ни в естетическата сфера на принизяващото, угнетяващото, потискащото, болезнено-то, отблъскващото, което предизвиква у читателя естествена, органична съпротива.

Това разграничение е ясно видимо, макар че през краткия творчески път на поета част от думите и от едната, и от другата група променят вло-